

## Bilag 3

### Besvarelse af:

### Indlæg fra Ringsted Sportsfiskerforening og Danmarks Naturfredningsforening, Ringsted

### Fællesindlæg fra Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug

### Vedrørende skabelon for nye vandløbsregulativer

Sagsnr. 20/3798

Dato: 22.07.2020

<b>Ringsted Sportsfiskerforening Danmarks Naturfredningsforening, Ringsted</b>	<b>Ringsted Kommune Teknik- og Miljøcenter, Natur og Miljø</b>
<p><b>Ligeværdighed mellem vandafledning og miljø</b> Ringsted Sportsfiskerforening og Danmarks Naturfredningsforening anerkende fokus på, at vandafledning og miljøhensyn er ligestillede (i vandløbsloven).</p> <p>Begge foreninger udtrykker tilfredshed med, at der er lagt vægt på at øge mulighederne for løbende at skabe fysiske forbedringer i vandløbene.</p>	<p><b>Svar</b> Administrationen tager tilkendegivelserne til efterretning.</p>
<p><b>Ingen konkrete løfter</b> Danmarks Naturfredningsforening, Ringsted påpeger den store fokus på vandafledning, hvilket har fjernet fokus fra drøftelse af naturkvaliteten.</p>	<p><b>Svar</b> Det er korrekt, at emner i forhold til vandafledningen har været gennemgående ved arbejdsgruppens møder.</p> <p>Administrationen skal dog bemærke, at spørgsmålet om vandløbenes miljøkvalitet er indarbejdet væsentligt mere konsekvent end tidligere i skabelonen for de nye vandløbs-</p>

	regulativer. Samtidig er vandområdeplanlægningens krav til at opnå god økologisk tilstand i de målsatte vandløb beskrevet tydeligt, ligesom den forventede miljøindsats er beskrevet for de kommende år for at opnå målsætningen.
<p><b>Forslag om hjemtagning af vandløbsvedligeholdelsen</b> Sportsfiskerne foreslår, at vandløbsvedligeholdelsen ikke udliciteres, men hjemtages til udførelse af Ringsted Kommune.</p> <p>Forslaget fik samlet opbakning fra de deltagende interessenter i arbejdsgruppen.</p>	<p><b>Svar</b> Vandløbsvedligeholdelsen i Ringsted Kommune er udliciteret til HedeDanmark. Kontrakten udløber uden opsigelse den 14. maj 2022. Kontrakten kan forlænges 3 x 1 år med et varsel på mindst fem måneder. Om ca. to år vil det derfor være muligt for Ringsted Kommune at ændre på, hvem der skal udføre kommunens vandløbsvedligeholdelse.</p> <p>Administrationen anbefaler, at spørgsmålet tages op til drøftelse i Klima- og Miljøudvalget medio 2021 med henblik på en drøftelse af eventuel hjemtagelse af hele eller dele af opgaven.</p>

<p><b>Fællesindlæg fra Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug</b></p>	<p><b>Ringsted Kommune Teknik- og Miljøcenter, Natur og Miljø</b></p>
<p><b>Omfang af regulativ og redegørelse</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug anbefaler at forslag til regulativ og redegørelse kortes ned og gøres mere overskueligt, så det i omfang og længde svare til tilsvarende regulativer for Slagelse Kommune.</p> <p>Regulativer skal betragtes som en kontrakt med bred-ejer og vandløbsmyndighed. Bredejere er den primære målgruppe.</p>	<p><b>Svar</b> I bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb (bek. nr. 919 af 27. juni 2016) er i § 3 anført, at regulativet skal indeholde: "...oplysning om målsætningen for vandløbet....".</p> <p>Administrationen har fundet det væsentligt at indarbejde kommuneplanens mål om vandløb og søer i selve regulativdelen, da kommunen skal virke for at udmønte kommuneplanens mål i det konkrete arbejde, herunder vandområdeplanlægningens bindende mål om at opfylde krav om god økologisk tilstand i de målsatte vandløb. Det indgår samtidig, at vandløbenes vandføringsevne skal opretholdes af hensyn til afvandingen.</p>

<p>Mener at teksten i regulativ og redegørelse er for omfattende, hvilket illustreres med en optælling af sidetal i vandløbsregulativ fra Slagelse Kommune og regulativskabelon for Ringsted Kommune.</p>	<p>Gefion har til administrationen udleveret et regulativ for Lillevangsrenden i Slagelse Kommune. Det anføres, at det er et tilsvarende regulativ, som drøftet for Ringsted Kommune. Administrationen mener ikke, at regulativerne er sammenlignelige.</p> <p>Regulativet fra Slagelse Kommune vedrører et <b>ikke-målsat vandløb</b>, hvortil der ikke er krav om god økologisk tilstand. Den drøftede regulativskabelon for Ringsted Kommune vedrører <b>målsatte vandløb</b>, der skal opnå god økologisk tilstand. Dette er der lagt vægt på i regulativet i forhold til den forventede miljøindsats og i forhold til, at vedligeholdelsen af det målsatte vandløb skal ske med væsentlig større opmærksomhed for at understøtte, at vandløbet opnår og bibeholder målopfyldelse.</p> <p>Betragtningen om, at et vandløbsregulativ er en kontrakt, hvor bredejer er den primære målgruppe, er fra en tid, hvor afvanding var det helt dominerende emne i regulativerne. Både med den statslige vandområdeplanlægning, afgørelser fra klagenævnet<sup>1</sup> og Ringsted Kommunes kommuneplan er det fastslået, at vandløbslovens andet ben i formålsbeskrivelsen om vandløbenes miljøkvalitet <b>også</b> skal vurderes og indarbejdes i regulativerne med henblik på målopfyldelse. Afvanding er ikke vandløbslovens eneste formål. Hensynet til vandløbets miljøkvalitet ” ...efter anden lovgivning” skal vægtes ligeværdigt med afvanding.</p> <p>Regulativet henvender sig derfor ikke kun til bredejere, men er også et administrationsgrundlag, der skal afveje de til tider meget modsatte interesser mellem afvanding og vandløbets målopfyldelse til god økologisk tilstand. Interessen herfor er ikke begrænset til bredejeren, men har også en bredere miljø-interesse.</p> <p>Ringsted Kommune skelner mellem regulativ for de målsatte og ikke-målsatte vandløb. For de ikke-målsatte vandløb vil regulativet i sagens natur være mere begrænset i omfang. Administrationen vil for de meget små, ikke-målsatte vandløb foreslå, at disse vandløb omklassificeres fra offentlige til private vandløb, hvorved et regulativ helt kan bortfalde.</p>
---	--

<sup>1</sup> Ophævelse af fællesregulativ for Værebros Å-systemet, Miljø- og Fødevarerklagenævnet, 17. april 2020.

	<p>Administrationen er naturligvis enig i, at brugervenligheden skal iagttages. Brugervenlighed kan ikke opgøres ved optælling af sider alene af den grund, at de optalte sider vedrører to forskellige regulativtyper, ligesom sideopsætningen ikke er den samme. Regulativet er blevet genovervejet i rækkefølge og større tabeller er lagt i bilag for på denne måde at imødekomme en større brugervenlighed. Dertil bliver regulativerne gjort digitalt tilgængelige for brugerne med adgang til kort, luftfotos, stationering, "hvad gælder her"-funktion og opmålingsdata for netop at understøtte brugervenligheden.</p>
<p><b>Ekspertudvalgets anbefalinger og faglige udredningsprojekter</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug anbefaler, at regulativerne i langt højere grad indarbejder emner som:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• hyppighed af oversvømmelser,</li><li>• konsekvenser af klimaeffekter,</li><li>• udarbejdelse af afvandings- og oversvømmelseskort,</li><li>• afvandingsinteresser sikres ved en ny regulativtype,</li><li>• brug af drænkoter, hvor der anvendes teoretisk skikkelse.</li></ul>	<p><b>Svar</b> Fokus i anbefalingerne er, at risikoen for oversvømmelse af dyrkningsjorde skal indarbejdes i vandløbsregulativerne. Det er i dag ikke et krav i vandløbslovgivningen. Det er et omfattende og ganske bekosteligt arbejde at udføre for alle regulativer, hvilket kræver særskilt finansiering. Af denne grund bør sådanne initiativer målrettes til egentlige risikoområder, der kan begrunde et sådant arbejde.</p> <p>Om vinteren kan lavt liggende områder være udsat for høj vandstand. Nogle lavt-liggende jorder vil derfor som følge af de naturgivne forhold have en lavere dyrkningssikkerhed og kan være mere risikobetonede at dyrke end højt-liggende jorder.</p> <p>Generelt er der dog ikke problemer med afvandingen i Ringsted Kommune. At der optræder høj vandstand er ikke nødvendigvis et udtryk for, at afvandingen i vandløbene ikke er overholdt i forhold til regulativet. Regulativet skal ikke imødegå, at der ved store eller længerevarende nedbørshændelser vil være risiko for høj vandstand og eventuel oversvømmelse af lavt liggende dyrkningsjorder.</p> <p>Med baggrund i landbrugets erfaringer kan landbruget eventuelt udføre en konkret udpegning af risikoområder. På grundlag heraf kan de pågældende risikoområder tages op til drøftelse med Ringsted Kommune for eventuelle tiltag.</p>

<p><b>Kontrolopmåling</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug anbefaler, at der skal udføres kontrolopmåling af vandløb minimum hvert 5. år for at forhindre tilstandsændring, som afviger fra tilstand fastlagt i regulativet. Der henvises til afgørelser i klagenævnet.</p>	<p><b>Svar</b> I den nye regulativskabelon er der lagt vægt på, at materialevandring og sedimentation, der giver anledning til et oprensningsbehov, bør forebygges ved kilden. Derfor indgår også, at kilden til aflejringer skal søges opklaret og stoppet i tilknytning til beslutning om oprensninger.</p> <p>I vandløbsloven er ikke fastlagt en hyppighed for kontrolmåling. I mange af de gældende vandløbsregulativer er indskrevet en årlig fuld kontrolopmåling af vandløbet. Enkelte regulativer indeholder ingen kontrol. Årlig kontrol er ikke praktiseret, da en årlig kontrol af hele vandløbet er omkostningsfuldt og heller ikke nødvendigt. Tilgangen har været mere bestemt at konkret viden om problemstrækninger, henvendelser fra bredejere eller et længere interval fra forrige kontrolopmåling.</p> <p>Om hyppigheden for kontrolopmåling af det samlede vandløb bør være 5 år, 7 år eller 9 år er ikke entydigt. Klagenævnet har afgjort sager, hvor en kontrolhyppighed på 9-10 år kan betyde, at der er indtruffet en ændret tilstand i forhold til naturbeskyttelsesloven. Derfor bør kontrolhyppigheden være oftere end 9-10 år.</p> <p>Øget hyppighed af kontrolopmålinger af hele vandløbsstrækninger øger de samlede omkostninger til vandløbsvedligeholdelsen.</p> <p>Administrationen foreslår, at hyppigheden for kontrolopmålinger sættes til 5 år og således, at kontrollen udføres målrettet og differentieret i forhold til delstrækninger med bl.a. ringe faldforhold og/eller strækninger med kendte aflejringsproblemer.</p>
<p><b>Overuddybning af vandløb og råderum for miljøforbedringer</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug tilkendegiver, at regulativ-skabelonen lægger op til, at kunne ilægge sten</p>	<p><b>Svar</b> I fortsættelse af citat, som Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug henviser til, hedder det:</p>

op til den regulativ-fastsatte skikkelse ved overuddybende vandløb. Videre henvises til, at der i Skov- og Naturstyrelsens notat til inspiration for vandløbsmyndigheder: "Udarbejdelse af vandløbsregulativer. Erfaringsopsamling og ny viden. Juni 2007":

*"Hvis vandløbets dimension er større end krævet i regulativet, skal baggrunden herfor nærmere belyses. Den nuværende tilstand kan være forårsaget af en mere eller mindre naturlig udvikling som følge af en gradvis erosion af vandløbet. Der kan imidlertid også være tale om en tilstand, der er opstået som følge af en ulovlig menneskeskabt aktivitet. I begge tilfælde skal der ved regulativudarbejdelsen tages stilling til, om den faktiske tilstand kan "lovliggøres" gennem regulativet. En lovliggørelse skal håndteres som en regulering af et vandløb. Naturbeskyttelseslovens § 3 skal også inddrages, hvis vandløbet er udpeget som beskyttet naturtype."*

Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug anbefaler at Ringsted Kommune undersøger og begrundes, hvorvidt den faktiske tilstand kan "lovliggøres" gennem regulativet.

*"Bestemmelserne i det gældende regulativ lægges til grund i de tilfælde, hvor vandløbets fysiske kvalitet er ringere, end hvad der følger af regulativet. I bedømmelsen heraf inddrages, om målsætningen er opfyldt. Dette indebærer, at det normalt altid i overbrede vandløb skal tages udgangspunkt i det ældre regulativs smallere bredde". Videre anføres:*

*"Det vil endvidere være nemmere at fremme fysisk variation, hvis de regulativfastlagte krav til vandløbets dimensioner ikke er så stramme".*

Gefion og Øvre Suså Vandløbslaugs anbefaling om at "lovliggøre" en overbredde/overuddybning bør efter administrationens vurdering ikke ske, idet målsætningen om god økologisk tilstand i alle de målsatte vandløb ikke er opfyldt.

Administrationen er fuldt opmærksom på, at vandføringsevnen skal opretholdes. Derfor er der heller ikke tale om, at "at fylde op" til den regulativ-fastsatte skikkelse.

I regulativ-forslaget er anvist muligheden for, at **udskifte** blød bund med en fastere bund af grus og sten, hvilket har positiv indvirkning på vandløbets fysiske variation. Udsiftning af bund ændrer ikke vandløbets fastlagte dimensioner og vandføringsevne.

Tilsvarende giver grene og træer langs med vandkanten muligheder for en større diversitet for faunaen, der kan sætte sig på træet, når grene f.eks. hænger ned i vandoverfladen. Ligeledes anvises muligheden for at **udlægge** større sten ved overbredde/-dybde for at skabe dynamik i vandet.

Ved feltforsøg<sup>2</sup> i et vandløb **uden** overuddybning eller overbredde blev det dokumenteret, at selv større indsnævring kun påvirker vandspejlet indenfor korte afstande opstrøms indsnævringen. Udlægning af mange sten påviste i forsøget endog kun en ganske marginal ændring af vandspejlet. Udlægning skal altid afpasses i forhold til de lokale forhold, bl.a. vandløbets fald.

<sup>2</sup> Feltforsøg med profilændringer i Kimmerslev Møllebæk (Køge Kommune), november 2015. Faglig udredning, Hedeselskabet 2016.

<p><b>Regulering contra vandløbsvedligeholdelse</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug henviser til, at vandløbsvedligeholdelsen skal sikre, at dimensionerne ikke bliver mindre end fastsat i regulativerne. Vandløbslovens § 27 fastsætter, at vandløb skal vedligeholdes så skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres.</p> <p>Ved regulering af et vandløb forstås ændring af vandløbets skikkelse: Bredde, bundkote og skråningsanlæg. Regulering er også omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, der forudsætter tilladelse efter vandløbsloven og dispensation fra naturbeskyttelsesloven.</p> <p>Sædvanlig vedligeholdelse af vandløb tilsigter at opretholde den hidtidige tilstand.</p> <p>Projekter hvis formål er at forbedre de fysiske forhold i og omkring vandløb skal gennemføres efter vandløbslovens § 37 og reguleringsbekendtgørelsen med afstrømningsmæssige og afvandingsmæssige konsekvenser.</p> <p>Ændres der gennem vedligeholdelsen på vandløbets skikkelse uden reguleringssag vil det være i strid med lovgivningen.</p>	<p><b>Svar</b> Administrationen skal bemærke, at hvor der er tale om vandføringsevne bestemte regulativer, vil det være vandføringsevnen, der er det styrende kriterie. For alle målsatte vandløb, herunder regulativskabelonen, er det tale om teoretisk skikkelse, dvs. et vandføringsevne bestemt regulativ. Et sådant regulativ tillader en vis formudvikling af vandløbet med henblik på at understøtte vandløbets fysiske variation.</p> <p>Medfører grene, der hænger ned i vandløbet, eller en stamme, der ligger i overfladen af vandløbet, at forholdet er omfattet af en reguleringssag, og at det konstaterede forhold er ulovligt? Praksis er, at forholdet vurderes efter vandløbslovens § 54a. Det vil sige, at hvor forholdet er af underordnet betydning, da accepterer Ringsted Kommune f.eks. nedhængende grene, hvor vurderingen er, at vandføringsevnen ikke påvirkes nævneværdigt, men kan være en fordel for vandmiljøets fauna.</p> <p>Eller kræver en udskiftning af bund i forbindelse med oprensning til fastere materiale som grus og sten, der ikke ændrer på vandløbets bundkote, en reguleringssag? Administrationen vurderer, at udskiftning af bund ved f.eks. oprensninger og uden ændringer af vandløbets koter vil kunne ske uden en reguleringssag.</p> <p>Udlægning af sten med henblik på at skabe en betydningsfuld dynamik og strømning i vandet eller skyggegivende plantning på brink (men ikke på bredden) vil være omfattet af en reguleringssag – selvom indsatsen er nok så begrænset og ikke påvirker vandføringsevnen.</p>
<p><b>Kontrolberegning og oprensningsbehov</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug påpeger, at der i 2007 skulle være sket en fejl ved ændring af de daværende regulativer. På dette tidspunkt blev en række vandløbs geometriske skikkelse (bundkote, bundbredde</p>	<p><b>Svar</b> I ældre regulativer, der typisk er administreret efter en fast geometrisk skikkelse med ringe mulighed for formudvikling af vandløbet, er der ofte fastlagt et krav om, at <b>10 cm bundhævning</b> udløser en oprensning af vandløbet. Ved brug af teoretisk skikkelse er det</p>

<p>og skråning) videreført uændret til den nu anvendte teoretiske skikkelse for vurdering af oprensningsbehov.</p> <p>Gefion og Suså Øvre Vandløbslaug anbefaler, at der som i de tidligere regulativer skal benyttes bundhævning som kriterium for oprensning frem for vandspejlshævning. Dette begrundes af, at et oprensningskriterie for bundhævning på 10 cm i de tidligere geometriske skikkelser ikke nødvendigvis svarer til en vandspejlshævning på 10 cm, der anvendes som oprensningskriterie ved brug af teoretisk skikkelse.</p>	<p>derimod en <b>vandspejlshævning på typisk 10 cm</b>, der udløser en oprensning. I små vandløb giver dette en forskel, idet en bundhævning på 10 cm giver en mindre vandspejlshævning end 10 cm.</p> <p>Anbefalingen fra Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug udmøntes i praksis ved at lægge en fiktiv aflejring på 10 cm oven på den fastlagte regulativbund for den teoretiske skikkelse, når kontrol udføres ved beregning af vandspejlshævning. Tillægget på 10 cm skal på denne måde kompensere for en <b>ikke nærmere defineret forskel</b> mellem et kriterie for bundhævning og et kriterie for vandspejlshævning.</p> <p>Administrationen er enig i, at der er en forskel mellem de to metoder for kontrol af aflejringer. Imidlertid er det vanskeligt at afgøre, om et tillæg bør være 2 cm, 5 cm, 10 cm eller 15 cm. Tillægget anvendes på kontrolopmålingen af hele vandløbet. Administrationen vurderer det for tvivlsomt, om der på en hel vandløbsstrækning forekommer en forskel mellem et kriterie for bundhævning og et kriterie for vandspejlshævning, der konsekvent er på f.eks. 10 cm.</p> <p>De gældende regulativer i Ringsted Kommune, der i 2007 er blevet ændret fra geometrisk skikkelse til teoretisk skikkelse ved blot at overføre de eksisterende vandløbsdimensioner, har nu virket i 13 år. Efter administrationens vurdering har dette ikke givet anledning til problemer. På grundlag heraf anbefaler administrationen at videreføre de gældende teoretiske skikkelser, hvor kriteriet er en vandspejlshævning på 10 cm for oprensning - uden tillæg.</p>
<p><b>Kommuneplanens retningslinjer for store regnmængder</b></p> <p>Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug påpeger, at Ringsted Kommunes retningslinjer for håndtering af store regnmængder er i strid med vandløbsloven. Det påpeges, at der ikke uden tilladelse kan ske bortledning af vand fra</p>	<p><b>Svar</b></p> <p>I regulativet refereres til kommuneplanens retningslinjer om store regnmængder. Retningslinjerne er et prioriteringsgrundlag for kommunens arbejde med klimatiltag. Prioriteringsgrundlaget peger på en retning, både ved at overveje mulighederne for parkering af vand i lavbundsarealer, ikke at gennemføre særskilte tiltag for at forhindre oversvømmelse af landbrugsarealer ved ekstremregn og at foretage nødudledninger til ubebyggede lavbundsarealer og landbrugsarealer.</p>

<p>vandløbet, og at kommunen er erstatningspligtig overfor skader ved afledning af vand til lavtliggende landbrugsarealer.</p>	<p>Under alle omstændigheder skal der gives de fornødne tilladelser m.m. til konkrete projekter, der påtænkes gennemført i forhold til de anførte retningslinjer. Ligeledes gælder vandløbslovens regler i forbindelse med eventuelle erstatninger.</p>
<p><b>Beplantning på brinker</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug støtter brug af skyggegivende beplantning. Understreger, at udgifter hertil og vedligehold påhviler vandløbsmyndigheden.</p> <p>Det præciseres, at den skyggegivende vegetation skal holdes ude af selve vandløbsprofilet, og der henvises til vandløbslovens § 27, hvor vedligeholdelsen ikke må ændre vandløbets skikkelse eller vandføringsevne.</p>	<p><b>Svar</b> I regulativet er anført, at det er vandløbsmyndigheden, der vedligeholder beplantning på vandløbets bræmme og brink, herunder naturlig opvækst på brink.</p> <p>Det præciseres i regulativ/redegørelse, at der ikke kan plantes på brinkerne, såfremt det påvirker vandføringsevnen.</p>
<p><b>Upræcise formuleringer</b> Gefion og Øvre Suså Vandløbslaug tilkendegiver, at en række formuleringer ikke er tilstrækkelig præcise og henviser bl.a. til formuleringer som "grødeøer", "godt fald" o.lign.</p> <p>Det anbefales, at Ringsted Kommune strækningsvis korlægger afvandingsinteresserne og natur/miljøinteresserne langs vandløbene for derved at målrette vedligeholdelsen efter interessebehovet.</p>	<p><b>Svar</b> Regulativets beskrivelse af vedligeholdelsen af grødvæksten er som noget nyt opdelt i 6 indsatser, der hver for sig netop er søgt beskrevet så præcist som muligt. Imidlertid vil der ved selve arbejdets udførelse altid foreligge et skøn i forhold til den konkrete situation. Grødeskæringen har til formål, at forbedre afvandingen, men skal samtidig udføres skånsomt i forhold til vandløbets økologiske tilstand.</p> <p>Skøn foreligger også, hvor der f.eks. skal tages stilling til både supplerende eller mindre grødeskæring. Det er et vilkår al den stund, at vandløbene ikke længere oprenses for al vegetation.</p> <p>For størstedelen af Ringsted Kommunes vandløb foreligger en afvandingsinteresse og for de målsatte vandløb dertil også et krav om målopfyldelse til god økologisk tilstand. Derfor skal der bygges bro over interesserne, idet interesserne de fleste steder er sammenfaldende. Lokalt vil der være vandløbsstrækninger, som er både mere eller mindre egnede for konkrete vandløbsforbedrende indsatser, hvilket indsatserne målrettes efter.</p>